

4. Словник української мови: в 11 томах [Електронний ресурс]. – Том 1, 1970. – Стор. 703. – Режим доступу: <http://sum.in.ua/s/vlastyvisti>
5. Словник української мови: в 11 томах [Електронний ресурс]. – Том 10, 1979. – Стор. 441. – Режим доступу: <http://sum.in.ua/s/umova>

УДК 332.2

Мороз В. В.,
Тернопільський національний економічний університет

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ФІНАНСОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ В КОНТЕКСТІ СТАЛОГО РОЗВИТКУ

Глобалізація економічних процесів, поглиблення міжнародного розподілу праці, формування світових товарних і фінансових ринків, інтегрування національної економіки у світову економічну систему зумовлюють суттєве зростання ролі земельних відносин, а відтак підвищують значення властивих державі функцій з їх фінансового регулювання. Земельні відносини в різних системах моделювання розвитку людства, як показує практика взаємодій економічних суб'єктів, завжди потребували й потребуватимуть фінансового регулювання. Цей принцип покладено в основу формування організованих ринкових економік інноваційного спрямування. Регулювання як загально-економічний інститут, уособлює сукупність важелів державного і ринково-конкурентного впливу на соціально-економічні процеси у суспільстві [1, с. 9].

Під сутністю фінансового регулювання, зазвичай, розуміють певну сукупність важелів фінансового характеру щодо впливу на діяльність суб'єктів господарювання, у тому числі й в аграрному секторі [2, с. 118]. Таке узагальнене визначення фінансового регулювання пов'язане з тим, що відповідне регулювання розглядається як підсистема фінансового механізму, де створюється цілий набір фінансових інструментів, за допомогою яких і здійснюється вплив на систему земельних відносин [3, с. 110]. При цьому відповідно до різновидів та цілей діяльності окремих суб'єктів господарювання, характеру й розміру впливу можуть застосовуватися різні важелі.

Слід зазначити, що фінансове регулювання не розглядається як окрема категорія і відноситься до складових фінансового механізму. При цьому, різні дослідники виділяють й різні ролі фінансового регулювання у структурі фінансового механізму. Так, Благун І. Г., Сорока Р. С. та Єлейко І. В. відносять фінансове регулювання до функціональних елементів управління фінансами поряд із фінансовою інформацією, плануванням, оперативним управлінням та контролем. У свою чергу, Базилевич В. Д. та Баластрик Л. О. розглядають

фінансове регулювання як один із фінансових методів, до яких також відносять фінансове планування, оперативне управління, фінансовий контроль та фінансове забезпечення. Опарін В. М., Огороднік С. Я. та Федосов В. М. вважають, що фінансове регулювання і фінансове забезпечення є структурними підсистемами фінансового механізму, що характеризують зміст впливу фінансів на різні сторони розвитку суспільства [4, с. 121].

Проте, якщо узагальнити дослідження різних вчених у сфері фінансового регулювання, то можна виявити, що основна мета фінансового регулювання полягає у встановленні певних пропорцій розподілу доходів за допомогою фінансових інструментів, що впливає на забезпеченість фінансовими ресурсами та встановлення відповідної системи реалізації економічних інтересів [4, с. 124].

В англійській мові термін «фінансове регулювання» розглядається як множинна сукупність, яка включає в себе фінансове коригування (*financial adjustment*), фінансове управління (*financial management*) і власне фінансове регулювання (*financial regulation*). Фінансове коригування в основному застосовується при здійсненні міжбюджетних трансфертів від бюджетів вищого порядку бюджетам нижчого порядку. Фінансове управління є частиною фінансового менеджменту. Це, як відомо, значно ширше поняття, ніж фінансове регулювання. Що стосується третього й основного трактування словосполучення, власне, як фінансового регулювання, то тут слід розуміти певний процес нагляду (контролю) за станом та діяльністю фінансових установ й організацій з метою збереження цілісності фінансової системи, а також забезпечення її сталого розвитку [5].

На нашу думку, фінансове регулювання варто розуміти як складову частину механізму державного регулювання економіки, що передбачає фінансовий засіб впливу на соціально-економічний розвиток держави шляхом стимулювання концентрації фінансових ресурсів у одних суб'єктів та обмеження доступу і приросту фінансових ресурсів у інших, використовуючи відповідні форми, методи та інструменти. Це дозволило зацентувати увагу на необхідності застосування різних форм фінансового регулювання по відношенню до окремих суб'єктів регулювання, враховуючи пріоритети державної політики. Виділення фінансової складової стало можливим завдяки поєднанню різних за своєю суттю елементів регулювання та їх всебічного розгляду з позиції певної цілісної системи [6, с. 87].

Література

1. Воротін В. Є. Макроекономічне регулювання в умовах глобальних трансформацій : монографія. – К. : Вид-во УАДУ, 2002. – 392 с.
2. Прутська О. О. Державна підтримка підприємницької діяльності в аграрному секторі України // Збірник наукових праць ВНАУ. Серія: Економічні науки. – 2013. – № 1 (76). – С. 118.

3. Бородіна О. М. Державна підтримка сільського господарства: концепція, механізм, ефективність // Економіка і прогнозування. – 2006. – № 1. – С. 109-125.

4. Ілляшенко К. В. Перспективні напрями розвитку інвестиційної політики в АПК України // Економіка АПК. – 2007. – № 11. – С.121-125.

5. Бюджетний кодекс України від 08.07.2010 № 2456-VI [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/2456-17> (дата звернення: 15.03.2018).

6. Іпотечне кредитування в аграрному секторі економіки України : монографія / М. Я. Дем'яненко, В. М. Алексійчук, О. Є. Гудзь, А. В. Сомик. – К. : ННЦ ІАЕ, 2005. – 106 с.

УДК 336

Мороз І. В.,

Тернопільський національний економічний університет

СИСТЕМА АДМІНІСТРУВАННЯ ПОДАТКІВ ТА ОСОБЛИВОСТІ ЇЇ ФУНКЦІОНУВАННЯ В УКРАЇНІ

В Україні відбуваються часті зміни в податковому законодавстві, які мають доволі номінальний формат. Сама ж податкова система перебуває у стані невідповідності соціально-економічним реаліям. Актуальним завжди залишається питання адміністрування податків та управління податковою системою загалом.

Система адміністрування податків й особливості її функціонування перебувають в полі зору провідних українських учених-фінансистів. Вагомий внесок у дослідження цієї проблеми зробили такі науковці: А.І. Крисоватий, В.М. Мельник, В.Л. Андрущенко, І.О. Луніна, В.М. Опарін, В.М. Федосов, К.П. Проскура. Однак, дискусійність багатьох проблемних питань щодо системи адміністрування податків, підвищення її результативності та ефективності вимагає подальшого вирішення цієї проблеми.

Реалізація адміністрування податків в Україні здійснюється за допомогою системи адміністрування, яка являє собою досить складну систему впливу на різні сторони податкової діяльності окремих суб'єктів. Основним вектором цього впливу є взаємовідносини держави, яка здійснює податкову політику, із суб'єктами господарювання, що її реалізують. Система адміністрування податків – це сукупність окремих елементів адміністрування, які пов'язанні між